

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

1687/999

7/3476

22.10.2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 23/05/2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0. 10.00.02-7/3476-6306/13404 sayılı yazı,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli, 28/05/2008 tarihli ve B. 02.0.KKG.0.12/106-66-12/2373 sayılı yazı,
c) 06/06/2008 tarihli ve 1487/815 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip olunan, İzmir Milletvekili Kemal Anadol tarafından Sayın Başbakan'a yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3476 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (c) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2008

Sayın Kemal ANADOL
İzmir Milletvekili
T.B.M.M.

Sayın Başbakan'a yöneltilip Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip olunan 7/3476 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın "Devletin Temel Amaç ve Görevleri" kenar başlıklı 5. maddesine göre Devletin temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak şeklinde belirlenmiştir.

Anayasanın 12. maddesinde herkesin, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahip olduğu; temel hak ve hürriyetlerin, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva ettiği özellikle vurgulandıktan sonra, 13. maddesinde, temel hak ve hürriyetlerin, özerlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabileceği; bu sınırlamaların, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağı hükme bağlanmıştır.

Temel hak ve hürriyetlerin başlıcalarından olan "toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı" Anayasanın 34. maddesinde düzenlenmiş ve maddenin birinci fıkrasında; herkesin, önceden izin almadan, silâhsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahip olduğu; ikinci fıkrasında toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlâkın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabileceği; üçüncü fıkrasında da toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usullerin kanunda gösterileceği hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlere istinaden hazırlanan 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununda, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller ile gerçek ve tüzel kişilerin düzenleyecekleri toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin yeri, zamanı, usul ve şartları, düzenleme kurulunun görev ve sorumlulukları, yetkili merciin yasaklama ve erteleme halleri, güvenlik kuvvetlerinin görev ve yetkileri ile yasaklar ve ceza hükümleri ayrıntılı bir şekilde hükme bağlanmıştır.

Anayasada temel hak ve hürriyetler kapsamında düzenlenen toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usullerin kanunda gösterileceği açıkça hüküm altına alındığına göre, bu çerçevede yapılan düzenlemelere herkesin uyması zorunludur. Kanunla konulan usul ve şartlar ile bu doğrultuda yapılan düzenlemelere uyulmaması halinde eylem suç sayılmış ve cezaî müeyyideye bağlanmıştır. Bu çerçevede, her ne amaçla olursa olsun toplantı ve gösteri yürüyüşü yapmak isteyenlerin Anayasanın ve kanunların koyduğu kurallara kesinlikle uymaları gerekmekte olup; yürürlükteki usul ve kurallara uyulmadan yapılan veya yapılmaya teşebbüs edilen toplantı ve gösteri yürüyüşleriyle toplumsal düzenin bozulmasına, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğinin tehlikeye girmesine neden olunabilecektir.

II- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının Bakanlık Bürosu ifadeli 25/06/2008 tarihli ve 2008/8888 C.M. sayılı yazısıyla;

Bazı işçi sendikalarının 1 Mayıs 2008 İşçi Bayramını Taksim Meydanında kutlamak için İstanbul Valiliğinden izin istedikleri, ancak 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa göre 2005 yılında alınan kararda, İstanbul'daki toplantı ve gösteri yerleri belirlenip, Taksim Meydanında toplantı yapılmasının yasaklandığı gerekçesiyle izin verilmediği, buna rağmen işçi sendikalarının 1 Mayıs 2008 İşçi Bayramını Taksim Meydanında kutlamakta ısrar etmesi üzerine il yönetimince izinsiz toplantı yapılmasını önlemek amacıyla güvenlik önlemleri alındığı, izinsiz gösteri yapmak isteyenler hakkında bu önlemlerin uygulanması sırasında çıkan olaylar sebebiyle İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına İzmir, Malatya ve İstanbul'dan Sayın Başbakan ve İçişleri Bakanı ile İstanbul Valisi, İstanbul Emniyet Müdürü ve Çevik kuvvet Müdürü gibi görevliler hakkında şikâyetlerde bulunulduğu, bu şikâyetlerin ilgililerin sıfat ve soruşturma usullerine göre ayrılarak ilgili yerlere gönderildiği;

Olayların meydana geldiği yerin Taksim ve Şişli olduğu, genel hükümlere göre yapılacak soruşturmanın bu yerlerdeki Cumhuriyet savcıları tarafından yapılması gerektiği, olayların birbirine bağlı olması sebebiyle tüm soruşturmaların Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılmasının kararlaştırıldığı; bu nedenle, münferit olarak işlendiği iddia edilen kasten yaralama veya mala zarar verme suçlarının Beyoğlu Cumhuriyet savcıları tarafından soruşturulduğu, 1 Mayıs 2008 olayları sebebiyle İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığında herhangi bir kamu görevlisinin ifadesinin alınmadığı ve tutuklanmaya sevk edilen kamu görevlisinin bulunmadığı;

Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığının 24/06/2008 tarihli ve Sor. Muh. No: 2008/295 sayılı yazısıyla;

Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığınca, 1 Mayıs 2008 günü Taksim'de işçi bayramı kutlamaları sırasında meydana gelen olaylar kapsamında, polisin görevini kötüye kullanması ile ilgili olarak 2008/9561 No ile ve ÖDP il binasında yaşanan olaylar nedeniyle polisin zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılmasıyla ilgili olarak 2008/9564 No ile müdür, amir ve memurlar hakkında soruşturma başlatıldığı;

Her iki evrakla ilgili, İstanbul İl Emniyet Müdürlüğüne yazı yazılarak Beyoğlu İlçesinde görevli tüm amir ve polis memurlarının fotoğraflarının CD'ye kaydedilerek, görev yazıları ile birlikte Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığında hazır bulundurulmaları ve ayrıca Mobese kayıtlarının da gönderilmesinin istenilmiş olduğu;

Bu suçlarla ilgili bir polis memurunun ifadesine başvurulduğu, herhangi bir kamu görevlisinin mahkemeye sevk edilmediği, Sayın Başbakan ve İçişleri Bakanı ile Emniyet Genel Müdürü, İstanbul Valisi, İstanbul Emniyet Müdürü hakkında Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde bir soruşturmanın bulunmadığı;

İçişleri Bakanlığının Emniyet Genel Müdürlüğü ifadeli ve 19/06/2008 tarihli ve B.05.1.EGM.0.12.05.05/13245-4027/108797 sayılı yazısıyla;

1 Mayıs 2008 günü meydana gelen ve soru önergesine konu edilen olaylarla ilgili olarak, başlatılan soruşturmanın devam ettiği ve söz konusu olaylar nedeni ile görevden uzaklaştırılan İçişleri Bakanlığı personelinin bulunmadığı;

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Bakan